

Crítica literària

BEAR, Greg. *Fundación y caos*. Barcelona. Ediciones B (Nova, 124).1999. 384 pàgs.

Per a molts lectors, el nom d'Isaac Asimov i el concepte de ciència ficció són gairebé sinònims. Aquest bioquímic i divulgador científic, va representar durant quatre decennis la perfecció d'aquest gènere literari, sotmès molt sovint a modes efímeres i a la influència del cinema. Des del 1950, any de l'aparició de *Jo, Robot*, fins la seva mort l'any 1992, Asimov ha estat un dels autors més reconeguts de la ciència ficció internacional, acumulant al llarg d'aquests anys els premis més importants del gènere, entre ells un Hugo especial (i únic, fins el moment) a la millor sèrie de la història per la seva Trilogia de la Fundació.

L'univers creat per Asimov ha estat marcat per dos elements essencials: per una banda, la Fundació i la psicohistòria d'Hari Seldon en un intent de mitigar l'era de caos i foscor que havia de seguir la desaparició del mil·lenari Imperi galàctic; i per l'altra banda, les seves novel·les de robots, en les quals va formular les Tres Lleis de la Robòtica, que condicionen el comportament dels robots i que és un del codi moral senzill i profund:

1. Un robot no podrà mai causar dany a un ésser humà, o per inacció seva, deixar que li passi res de dolent.
2. Un robot ha d'obeir les ordres que li donin els éssers humans, excepte si aquestes ordres entren en conflicte amb la Primera Llei.
3. Un robot ha de protegir la seva pròpia existència, sempre i quan això no signifiqui entrar en conflicte amb la Primera i amb la Segona Llei.

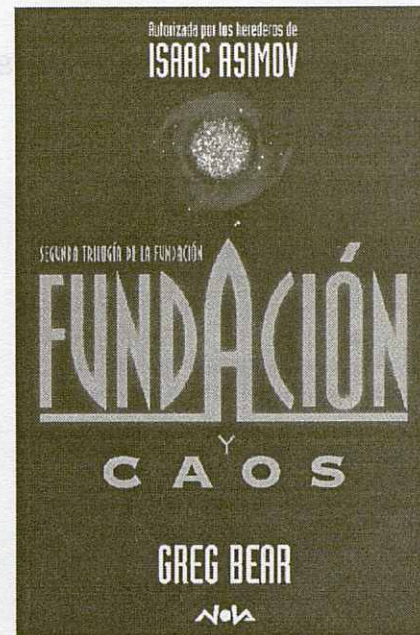
L'any 1985, a *Robots i Imperi* aquest codi es va complementar amb una Llei Zero, que permetrà als robots superar els conflictes individuals que causaven les tres lleis originals. Aquesta nova llei diu: "Un robot no podrà causar dany a la humanitat, o, per inacció seva, deixar que li passi res de dolent".

En els anys finals de la seva vida. Asimov va anar apropant aquests dos cicles literaris, de manera que cada cop era més clara l'evolució històrica entre el món dels robots, centrat a la Terra i els nous mons "espaials" (Aurora, Solaria...), i la galàxia de la Fundació, dominada per un Imperi en descomposició i on els robots han desaparegut.

Desgraciadament la mort no ens ha permès conèixer tots els capítols d'aquesta història, però els hereus d'Asimov i el seu editor han convençut a tres dels autors més importants de la ciència ficció actual per tal de continuar el món de la Fundació en una nova trilogia que completi aquesta història.

Les "tres bes" de la ciència ficció nord americana van acceptar el repte: Gregory Benford, Greg Bear i David Brin van projectar conjuntament la nova trilogia i cada un d'ells s'ha compromès a escriure un dels llibres. A *El temor de la Fundació* (Ediciones B, Nova número 113, 1997) Benford ens explica els inicis de la psicohistòria i els primers passos d'Hari Seldon a la capital de l'Imperi i la forma en què es van constituir la Fundació i la Segona Fundació. Finalment, l'any 2000 ens espera l'aportació de David Brin que porta el títol provisional de *Third Foundation*.

A diferència d'altres operacions similars que han volgut continuar l'èxit d'un autor ja desaparegut, aquesta nova trilogia compta amb tres dels autors més destacats de la ciència ficció actual, que no han renunciat a la seva personalitat ni al seu estil, sinó que han sabut adaptar les seves preocupacions científiques i ètiques a l'univers creat per Asimov, donant a la seva saga una continuació de gran qualitat literària. En definitiva, una

lectura molt recomanable com a entreteniment i, també, com a punt de partida d'una reflexió sobre l'essència de la humanitat i el que significa ser humà.

Francisco García Lorenzana

Racó
Poètic

Miserable Rodamón

Me'n vaig lluny d'aquí.
Camino descalç per camins de rostolls,
malalt, amb les carns nafrades,
mal afaitat, brut i esparracat
i la gana que sempre m'acompanya.
N'estic fart de malparits,
de polítics bocamolls
i de discursos de bajanades;
de gent mesella que m'ha xuclat la sang
i amb urpes de ferro burxat els ulls.
Vull perdre aquest món de vista.
Món d'aigües podrides i pudentes,
paradís de capgrossos.
No cal que m'escarrassi,
aquí no hi tinc res a fer...
sinó esclafar puces amb les ungles.

Josep Sala i Vilabella